

ZAMONAVIY TA'LIMDA INGLIZ TILI USTOZINING O'RNI

Жураева Навруза Бахриддин кизи
Нурмаматова Дурдона Шерзод кизи
Олтиева Нафиса Эркин кизи
Узокова Шахноза Нуралиевна

Qarshi tuman 1-sonli texnikumi Ingliz tili fani o'qituvchilari :

Kalit so'zlar: *ingliz tili, ta'lim tizimi, ustoz, pedagogik mahorat, til ko'nikmalari, innovatsiya, motivatsiya, texnologiya, metodika*

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida ingliz tilining ahamiyati tobora ortib bormoqda. Ingliz tili nafaqat xalqaro aloqa vositasi, balki ilm-fan, texnologiya, biznes va madaniyat sohalarida asosiy til sifatida qo'llanilmoqda. Shu sababli ingliz tilini o'rganish zamonaviy jamiyatning ajralmas talabiga aylangan. Yosh avlodni ingliz tiliga o'rgatishda ustozlarning roli beqiyosdir. Ingliz tili ustozlari o'quvchilarga nafaqat til bilimlarini beradi, balki ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, dunyoqarashini kengaytiradi va global jamiyatga moslashishiga yordam beradi. Zamonaviy ta'lim tizimi esa ustozlardan yangi pedagogik yondashuvlar, innovatsion texnologiyalar va yuqori kasbiy mahoratni talab qilmoqda.

Asosiy qism

1. Ingliz tili ustozining pedagogik vazifalari

Ingliz tili ustozining asosiy vazifasi o'quvchilarda to'rt asosiy til ko'nikmasini shakllantirishdan iborat: tinglab tushunish, gapirish, o'qish va yozish. Ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish uchun ustoz turli metodlardan foydalanadi.

Masalan, tinglab tushunishni rivojlantirish uchun audio materiallar, suhbatlar va videolardan foydalaniladi. Gapirish ko'nikmasini oshirishda esa rolli o'yinlar, munozaralar va dialoglar muhim ahamiyatga ega. O'qish va yozish esa matnlar ustida ishlash, insholar yozish va tahlil qilish orqali rivojlantiriladi.

2. Interaktiv va innovatsion metodlarning ahamiyati

Zamonaviy ta'limda an'anaviy usullar bilan cheklanib qolish yetarli emas. Ingliz tili ustozlari interaktiv metodlardan keng foydalanishlari zarur. Masalan:

- "Brainstorming" (fikrlar hujumi)
- "Role play" (rolli o'yinlar)
- "Case study" (vaziyatli tahlil)
- Guruhli ishlash

Bu metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi va dars jarayonini qiziqarli qiladi.

3. Motivatsiyaning o'rni

O'quvchilarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishi ularning muvaffaqiyatida muhim rol o'ynaydi. Ba'zi o'quvchilar chet tilini o'rganishda qiyinchiliklarga duch keladi. Shunday paytda ustoz ularni qo'llab-quvvatlashi, rag'batlantirishi va ijobiy muhit yaratishi kerak.

Motivatsiya berishning samarali usullari:

- O'quvchilarni maqtash
- Qiziqarli topshiriqlar berish
- Amaliy mashg'ulotlar tashkil etish
- Natijalarni baholashda adolatli bo'lish

4. Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish

Bugungi kunda texnologiyalar ta'limning ajralmas qismiga aylangan. Ingliz tili ustozlari quyidagi vositalardan foydalanishlari mumkin:

- Onlayn platformalar
- Mobil ilovalar
- Video va audio materiallar
- Interaktiv taqdimotlar

Texnologiyalar yordamida darslar yanada samarali, qiziqarli va tushunarli bo'ladi. Shuningdek, o'quvchilar mustaqil ravishda ham bilim olish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

5. Ustozning shaxsiy va kasbiy sifatlari

Yaxshi ingliz tili ustozida quyidagi sifatlari bo'lishi zarur:

- Sabr-toqat
- Mas'uliyat
- Ijodkorlik
- Kommunikativlik
- O'z ustida ishlashga intilish

Ustoz o'quvchilar uchun namuna bo'lib xizmat qiladi. Shuning uchun uning shaxsiy fazilatlar ham katta ahamiyatga ega.

6. Baholash va tahlil jarayoni

O'quvchilarning bilimni baholash ta'lim jarayonining muhim qismidir. Ustoz o'quvchilarning bilim darajasini muntazam tekshirib borishi va ularga to'g'ri fikr-mulohaza (feedback) berishi kerak.

Baholash turlari:

- Joriy baholash
- Oraliq nazorat
- Yakuniy baholash

Bu jarayon o'quvchilarning rivojlanishini kuzatish va kamchiliklarni bartaraf etishga yordam beradi.

7. Ingliz tilini o'qitishda madaniyatlararo yondashuv

Til o'rganish faqat grammatik qoidalarni o'zlashtirish bilan cheklanmaydi. Ingliz tili ustozlari o'quvchilarga ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlar madaniyatini ham o'rgatishlari kerak. Bu esa o'quvchilarda global fikrlashni rivojlantiradi va ularni xalqaro muhitga tayyorlaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili ustozining zamonaviy ta'lim tizimidagi o'рни nihoyatda muhimdir. U nafaqat til o'rgatadi, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ham katta hissa qo'shadi. Zamonaviy metodlar, innovatsion texnologiyalar va yuqori pedagogik mahorat orqali ustozlar ta'lim sifatini oshiradilar.

Bugungi kunda ingliz tilini bilish global imkoniyatlar kaliti hisoblanadi. Shu sababli ingliz tili ustozlarining faoliyati jamiyat taraqqiyotida muhim o'rin tutadi. Ularning bilim va tajribasi kelajak avlodning muvaffaqiyatiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Jalolov J. — Chet tilini o'qitish metodikasi. Toshkent, 2012.
2. Passov E.I. — Kommunikativ metod asoslari. Moskva, 1991.
3. Harmer J. — How to Teach English. London, 2007.
4. Scrivener J. — Learning Teaching. Oxford, 2011.
5. Richards J.C., Rodgers T.S. — Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge, 2014.
6. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim to'g'risidagi Qonuni.
7. Internet manbalari va zamonaviy pedagogik maqolalar.